

Skog & Ekonomi

Nummer 4 December 2009

Timmerrally i Sydsverige! - men för hur länge?

Virkesmarknaden i Sydsverige är glödhet och det är sågverken som ensamma drar lasset. En oväntat stark efterfrågan på trävaror i kombination med låg avverkning har gett en skriande timmerbrist och prisrally. Rotposterna betalas nu i spannet 375 - 475 kr/m³sk. Det motsvarar ett pris per m³to på 750-950 kr, en prishöjning på ca 40 % sedan sommaren!

Även om vi tror att den absoluta pristoppen nu passerats så är nivån inte försvarbar med nuvarande trävarupriser. Många sågverk spelar ett högt spel som bygger på att kronan inte stärks och trävarumarknaden inte försvagas. Det är RoT-sektor och den furudominerade Nordafrika-marknaden som håller uppe efterfrågan. Vår bild av framtiden är därför ljus för trävaror till snickeriändamål, framförallt av furu. Däremot förutspår vi en tuffare marknad för konstruktionsvirke av gran, vilket är huvudprodukten i Sydsverige. Vinter med kyla och minskat byggande kombinerat med ökad konkurrens från exempelvis Tyskland kan ge en tuff start på nya året för Sydsveriges sågverk. För skogsägarna är det hög tid för avverkning om man skall avnjuta den här pristoppen.

BANKEN ANALYSERAR MARKNADEN:

2 SÅGADE TRÄVAROR

- Prishöjningarna har avstannat
- Furan starkare än granen

3 TIMMER OCH MASSAVED

- Högre timmerpriser i Mellansverige
- Massabruken åker snålskjuts på sågverken

4 AVVERKNINGSTIPS TILL SKOGSÄGARNA

- Kanonläge att avverka i Sydsverige

5 KÄNDA PROFILER GER SIN SYN PÅ VIRKESMARKNADEN

- **Santhe Dahl** VD på Vida AB: "Stabil trävarumarknad i Europa, positivt i Nordafrika men nattsvart i Japan och fortsatt dött i USA."
- **Ulf Larsson** VD SCA Forest Products: "Vi kör för fullt i sågverken och räknar med svagt ökande priser på kvalitetsträvaror"

7 FASTIGHETSMARKNADEN

- Ungskogen - en skogsfuture

8 ATT TÄNKA PÅ SOM SKOGSÄGARE

- Gör skogskontouttaget före årsskiftet
- Marknadens högsta skogs-kontoränta, igen

9 MASSAMARKNADEN

- Lägsta massalagret på 10 år
- Fördubblad konsumtion av massa i Kina det senaste året

10 RÄNTOR & VALUTA

- Euron tillbaka på 9,60 inom ett år

Nyhetsbrevet Skog & Ekonomi ges ut av Danske Bank i Sverige och är riktat till skogsägande privatpersoner och yrkesfolk i branschen.

Skog & Ekonomi utkommer 4 gånger/år via e-post. Prenumerera kostnadsfritt genom att anmäla dig på vår hemsida www.danskebank.se/lantbruk

Varsågod

Här kommer ett nytt nummer av nyhetsbrevet Skog & Ekonomi där vi serverar aktuell information från kända aktörer inom näringen, ger handfasta tips till dig som skogsägare och presenterar en ekonomisk analys av läget för skog och skogsprodukter.

För dig som ännu inte är prenumerant, anmäl dig på www.danskebank.se/prenumeration

BANKEN ANALYSERAR VIRKESMARKNADEN

SÅGADE TRÄVAROR

Prishöjningarna har avstannat

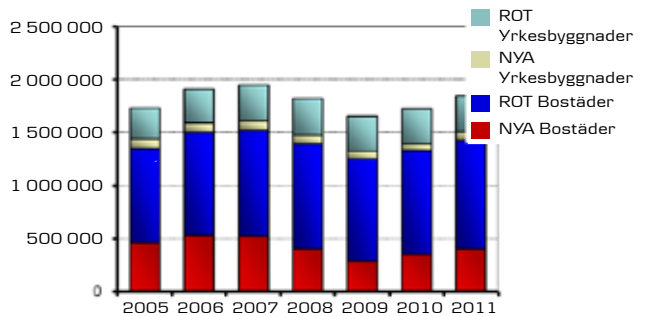
Trävarumarknaden är nu inne i en mycket speciell fas där konsumtionen på de viktiga marknaderna ligger på en låg och icke ökande nivå. Samtidigt har svenska sågverk successivt lyckats höja priserna under hösten. Orsakerna är i första hand minskad konkurrens från Finland, Ryssland, Tyskland och Baltikum och detta på grund av dessa länders råvaruproblem i kombination med den svaga svenska kronan. Nu har prishöjningsperioden stannat av. På granvirke för konstruktionsändamål så har många sågverk inte klarat att kompensera för den kronförstärkning mot euron vi sett de senaste månaderna. Vintern närmar sig med stormsteg och därmed en ännu lugnare byggsektor.

Fura och snickeri starkare än gran och konstruktion

Då nybyggnationerna ligger på extremt låga nivåer i Europa och dessutom fortfarande faller så drivs marknaden till stor del av varor till renovering och tillbyggnad. Som extremexempel kan vi se Sverige där man räknar med att RoT-sektorn kommer att för-

bruka knappt 80% av allt byggvirke, se figur. Då är det naturligt att fura är hetare än gran och snickerigran hetare än konstruktionsgran som i huvudsak används till reglar och takstolar. När man dessutom lägger till att furufokuserade Mellanöstern och Nordafrika dramatiskt ökat sina köp av svenskt virke och nu står för ¼ del av den totala exportvolymen så förstår man att furan blivit allt mer attraktiv. Vår uppskattning är att denna trend fortsätter ända tills nybyggnationen ökar i Europa eller USA. Vi bedömer därför att pris skillnaden mellan konstruktionsgran från Sydsvrige och snickerikvaliteter från norra Sverige tilltar. Vår prisprognos för snickerikvaliteterna ser försiktigt positiv ut under första halvåret 2010.

Trävarukonsumtionen i Sverige fördelad på Nybyggnad och RoT-åtgärder samt Bostäder och Yrkesbyggnader

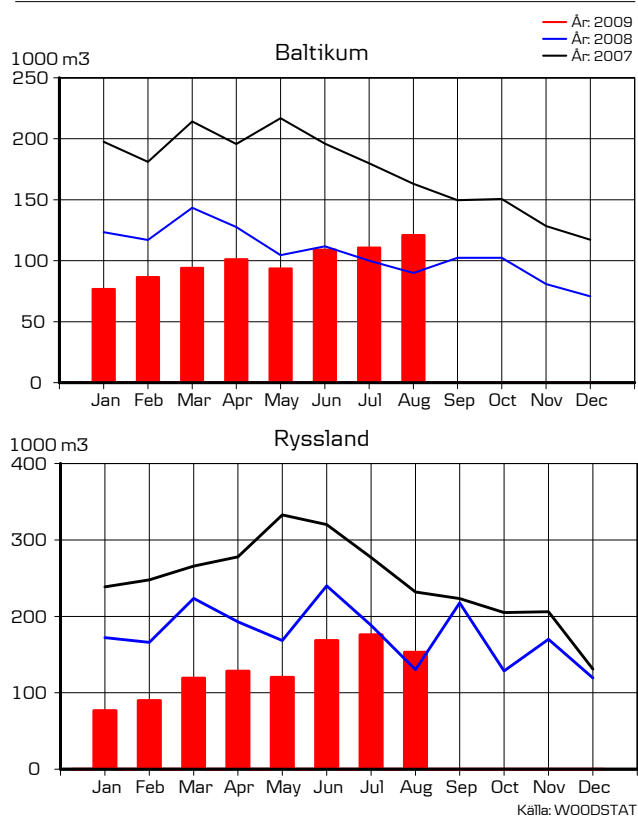
Källa: Prognoscentrum

Konkurrentländerna skärper klingorna

Sågproduktionen i många av Sveriges värsta konkurrentländer har under det senaste året legat på en mycket låg nivå. Nu kommer allt fler signaler som pekar på en ökad produktion och export från många länder. Exempelvis Baltikum och Ryssland, som dramatiskt sänkt sin trävaruexport till Europa, är nu tillbaka och har under sensommaren exporterat lika mycket eller mer än vad man gjorde för ett år sedan, se figur. Ännu är det en bit kvar till rekordnivåerna 2007 men trenden är solklar. Dessa länder borde inte ha så stora problem att få fram råvara så därför spår vi en förhållandevis snabb återhämtning där.

Även i Finland och Tyskland ser vi en klar ökning av exporten. Här känns det mer osäkert vilka möjligheter man har att få fram timmer till rimliga priser.

Månadsexport från Baltikum och Ryssland till Europamarknaden

Stor risk för prispress för konstruktionsgran

Det finns ett stort antal ekonomiskt trängda sågverk såväl runt om i Europa som i Sverige. Många av dessa har en produktion som riktar sig mot nybyggnadssektorn. När man nu sitter i prispförhandlingar inför den kallare perioden med minskat byggande finns en stor risk att man sänker priserna för att upprätthålla den livsviktiga likviditeten. Detta kan sätta igång en nedåtgående spiral som vore förödande. Förhoppningsvis klarar man balansen att hålla emot prispressen och istället minskar produktionen något.

Timmerpriserna tynger Sydsvenska sågverk

Jakten på timmer har gjort att råvarupriserna för de Sydsvenska sågverken för tillfället är på nivåer som inte på något sätt korresponderar mot gällande trävarupriser (se även under rubriken "Timmer och massaved"). Många sågverk spelar sannolikt ett högt spel inför årsskiftet. Skulle trävarupriserna gå ned eller kronan försvagas så kommer situationen att bli mycket ansträngd för många aktörer. Att i en sådan situation snabbt sänka timmerpriserna och fortfarande behålla ett flöde från skogen är nästintill omöjligt. Vi får hålla tummarna att kronan förblir på denna nivå. Det är visserligen rakt emot bankens prognos, se sidan 10.

TIMMER OCH MASSAVED

Timret drar medan massaveden släpar

Under det senaste halvåret har timret varit motorn i den svenska virkesmarknaden. Det känns som att denna situation kommer att bestå, åtminstone en bit in i vår.

Massbruken åker snålskjuts på sågverken

Generellt är massavedslagren låga över hela landet. Men beroende på en hög produktion i sågverken har massa- och pappersindustrin fått tillräckligt med råvara utan drastiska prishöjningar. Råvaran kommer från två håll. Dels ger sågverkens avverkning massaved men framförallt så genererar sågvolymen mycket cellulosafis som restprodukt. Detta har hittills hållit tillbaks prishöjningar på massaved. Under förutsättning att de flesta sågverk kör för fullt i vinter så bedömer vi att det inte blir något större pristryck uppåt för massaveden. Att vi ändå kan få se smärre massavedsprishöjningar i samband med höjningar av timmerprislistan är långt ifrån otroligt.

Sydsverige - Extrema priser på timmer

Timmerpriserna har skenat i Sydsverige sedan i somras och skogsägaren möts av en djungel med olika prislister, premier, rotpostpriser, etc. Att säga var snittpriset ligger är svårt men rotpostpriserna har den senaste tiden ofta hamnat på 375 - 475 kr/m³sk. För att försvara sådan priser skulle sågverken betala 750 - 950 kr/m³to. Skyhöga nivåer alltså!

Vår bedömning är ändå att marknaden toppat vad gäller rotposter för den här gången. Att sedan listpriserna justeras uppåt för att ligga närmare rotposterna känns helt naturligt.

Massavedsmarknaden verkar vara i balans så länge sågverken sågar på denna nivå och då förser industrin med cellulosafäls. Därför tror vi inte på några nämnbara justeringar av massavedspriset. Men detta kan ändras snabbt om sågverken går ner i produktion.

Råd till Sydsvenska skogsägare

Har du funderat på att slutavverka inom det närmaste året så tror vi det är hög tid att teckna kontrakt. Speciellt för bestånd med medioker kvalitet. Vänder marknaden kommer dessa poster att sjunka dramatiskt i pris.

När det gäller klenare gallring finns ingen anledning och vänta. Här skall du se detta som en beståndsvårdande åtgärd som bör göras innan stormkänsligheten blir för stor.

Mellansverige - Tryck uppåt på timmerpriserna

I Mellansverige och södra Norrland har vi inte alls sett samma timmerprishöjningar som i Sydsverige. Dels är priserna av tradition lägre här än i övriga Sverige, dels så har de stora aktörerna haft ett timmerlager som varit större än i Sydsverige. Men nu börjar råvaran tryta på många håll. Mellansverige har det sämsta flödet av virke för tillfället. Här har sågverken dragit ned produktionen då råvaran blivit knapp istället för att snabbt driva upp timmerpriserna som i Sydsverige. Detta är ett trendbrott som visar att sågverken kanske klarar att hålla disciplinen att köra med lönsamhet. För närvarande lider man av dålig bärighet på vägarna vilket gör att man inte får ut sina bilvägslager. Om tjälén kommer lossnar denna propp.

Vår tro är att vi ändå kommer att få se timmerprishöjningar här i vinter, framförallt för att skapa en balans mellan rotposter och listpriser. Det hårdaste pristrycket kommer söderifrån men vi tror på prishöjningar i hela området.

Vad gäller massaveden påverkas den av det svaga virkesflödet. Men även här ser massavedsköparna ut att hantera situationen och därmed är det långt ifrån självklart att vi får se några prishöjningar på massaved. I Mälardalsregionen och runt vissa städer är energivedsmarknaden fortsatt het och dessa priser är ofta högre än massavedspriserna.

Råd till skogsägaren i Mellansverige

Om du skall slutavverka ser det vettigt ut för både tall och gran. Har du valmöjlighet rekommenderar vi ändå en tallpost lite beroende på lokala förutsättningar. Om du inte får extraordinärt betalt tycker vi att du skall spara de allra finaste pelarsalarna i detta läget. Se till att du säkerställer eventuella prishöjningar i kontraktet. Beståndsvårdande gallring är alltid aktuellt oberoende av konjunkturläge.

Norra Sverige - påverkas av industrinedläggningar

Virkesmarknaden är betydligt lugnare i nordligaste Sverige. Den kanske viktigaste orsaken är de större sågverksnedläggningar som gjorts i området. Ännu har inte befintlig industri höjt sin produktion så att det råder brist. Parallellt med detta har man höjt timmerpriserna och virkesflödet fungerar förhållandevis bra här.

Därför är vi tveksamma till om det blir några större timmerprishöjningar. Flödet fungerar väl och timmerprisinivåerna måste ändå anses som gynnsamma. Det är inte på något sätt självklart att vi kommer tillbaka till de extrempriiser som rådde här för två år sedan.

Råd till skogsägaren i norra Sverige

Vi tycker att det är ett bra läge för såväl sena gallringar som slutavverka i gran- och tallbestånd i detta område. Beståndsvårdande gallring skall ses som en investering.

KÄNDA PROFILER GER SIN SYN PÅ VIRKESMARKNADEN

Kända profiler inom skogsnäringen beskriver sin tro på marknaden för de närmaste kvartalet.

Ulf Larsson VD för SCA Forest Products. Förutom ett världsledande skogsindustriföretag så är SCA Sveriges största skogsägare efter staten med ca 2 milj. hektar produktiv skogsmark.
www.sca.com/sv/skog/Hem

Trävaror: Marknaden är i grunden stabil med låga lager där vi gynnas av vår lokalisering i taigabältet med fina kvaliteter på både tall och gran. Vi kör för fullt på sågverken och räknar med svagt ökande priser på såväl gran som fura i våra kvalitetsegment. På sämre konstruktionsrelaterade kvaliteter ser det tuffare ut. Jag ser positiv på första halvåret 2010.

Timmer: Nu har vi en balanserad situation på timmer sidan samtidigt som vi ser en tröghet i marknaden med avvaktande skogsägare. Vi har historiskt bra timmerpriser och vår ambition är att hålla höga, jämna timmerpriser i marknaden. Generellt sett kommer dock timmertillgången att begränsa utbudet av trävaror framåt.

Massaved: Marknaden för avsalumassa ser stark ut även om valutan nu tynger. På papperssidan ser det däremot betydligt tuffare ut med ett lågt kapacitetsutnyttjande, framförallt på tryckpapperssidan. Detta kombinerat med en tillräcklig tillgång på massaved bör ge stillastående massavedspriser.

Bo Holm VD på Norra Skogsägarna. Skogsägarföreningen i norra Norrland med betydande ägande i sågverk och trämekanisk industri.
www.norraskogsagarna.se

Trävarumarknaden: Efter den starka prisuppgång vi såg under våren och sommaren har prishöjningarna stannat av. Under den senaste månaden har vi de facto tappat i pris, beroende på kronförstärkningen. Under de närmaste månaderna räknar vi med att kompensera oss för denna försvagning. Det blir naturligtvis en utmaning då marknaden traditionellt är svagare under de kalla månaderna, men eftersom våra Nordsvenska kvaliteter lämpar sig för renovering och i huvudsak konkurrerar med Finska varor, där produktionen fortfarande är låg, så tror vi på denna valuta kompensering.

Timmer: Det är svagt utbud av timmer med lägre kontraktering än normalt. Timmerpriserna, inklusive premier, ligger i dag på samma nivå som året innan det extrema toppåret 2007. Historiskt sett är detta mycket bra priser. Jag bedömer att prisnivån förblir stabil då vi inte ser några klara prisuppgångar på färdigvarorna.

Massaved: Konjunkturen stiger visserligen för massaindustrin men det känns inte som att betalnings-

förmågan är speciellt stark. Detta i kombination med ganska stora lager av massaved gör att prishöjningen ligger en bit in i framtiden.

Göran Linngård VD och delägare till Nordanå trä AB, ett medelstort kubbsågverk (fasta längder) i Hälsingland. www.nordanatra.se

Trävaror: Våra produkter används mycket till hyvling av invändig panel och insatsämnen till limträsektorn. Vi har vi en positiv marknad där vi inte fullt ut kan tillfredställa köpintresset. Prishöjningstakten har minskat men jag känner mig positiv inför första halvåret 2010, även om en viss oro finns över om efterfrågeökningen håller i sig. Det kan svänga snabbt. **Timmer:** Vi upplever en råvarubrist men vi hoppas att det släpper när det blir tjäle på vägarna. Det inte otroligt med en mindre prishöjning i vinter för att säkra upp produktionen.

Massaved: Jag upplever att det är en stor efterfrågan på massaved och priset för energived matchar massaveden vilket borde ge en viss prishöjning.

Santhe Dahl, VD och delägare i Vida-gruppen, Sydsveriges största sågverksföretag. www.vida.se

Trävaror: Stabil marknad med bibehållna priser fram till årsskiftet. Det finns risk för en svacka i början på 2010 beroende på vintern. Vi hoppas kunna hålla kvar prisnivån under första kvartalet. Marknaden är osäker framåt då konsumtionen inte ökar. Förutom Nordafrika-Mellanöstern så är ingen marknad positiv. Det är nattsvart i Japan och fortsatt dött i USA.

Timmer: Det är nu historiskt höga timmerpriser i Sydsverige som inte alls speglar trävarupriserna. En

viss prishöjning har varit nödvändig för att få igång avverkningsnivån men nu håller inte kalkylen längre. Om inte trävarupriserna går upp ordentligt i vår så kan inte timmerpriserna ligga kvar på den här nivån. **Massaved:** Behovet av massaved är högre i dag då de tidigare lagren har tömts. Med dagens höga timmerpriser kommer det sannolikt också fram tillräckligt med massaved vilket kan göra att priserna ändå inte höjs.

Åke Berg VD och delägare till Bergs Timber, en av sydöstra Sveriges större sågverkskoncerner. www.bergstimber.se

Trävaror: Vi har lyckats kompensera oss för senaste tidens kronförstärkning vad gäller furan men inte på samma sätt för granvaror. De närmaste månaderna ser ändå rätt hyfsade ut. Klarar vi bara att hålla prisnivåerna fram till mars så känns det positivt. Detta tack vare en kombination av låga lager i alla led och en timmerbristsituation i hela Europa som håller tillbaka produktionen.

Timmer: Med de prishöjningar vi genomfört får vi ett tillräckligt utbud av timmer vilket ger ett utomordentligt tillfälle att avverka nu för skogsägaren.

Massaved: Vi känner inget tydligt tryck uppåt för tillfället vilket gör att det inte känns troligt med någon massavedsprishöjning just nu.

FASTIGHETSMARKNADEN

Lågt utbud då skogsmarkssäljarna avvaktar

Skogsfastighetsmarknaden känns fortfarande mycket stark, framförallt i Sydsverige där den heta virkesmarknaden också drar upp markpriserna. Efter en rundringning till ett antal mäklare upplever vi marknaden enligt följande. Snittpriserna för skogsmark i Sydsverige inkluderat Mälardalsregionen ligger still eller ökar något utifrån vårens nivå. För "fina" fastigheter betalas det "all time high-priser". Läge och arrondering är allt mer avgörande för priset.

Norr om Mälardalen är genomsnittpriserna fortfarande på en klart lägre nivå än vad de var för ett år sedan men har inte sänkts sedan i våras. I norra Sverige råder det i dag en prispress på fastigheter som saknar slutavverkningsbar skog, vilket är ett tydligt tecken på att marknaden inte är lika urskiljningslös som tidigare. Västernorrland är återigen ett område där man får förhållandevis mycket skog för pengarna.

Om du som markägare beslutat dig för att sälja din fastighet inom en nära framtid bedömer vi läget som exceptionellt bra just nu. Den låga räntan har gjort att många säljare avvaktar i väntan på ytterligare prishöjningar. Utbudet är därför osedvanligt lågt vilket naturligtvis konserverar eller till och med drar upp priserna. När sedan räntan stiger kommer betalningsförmågan att minska hos många köpare samtidigt som utbudet, sannolikt återgår till normala nivåer.

För en försäljning i vår bör du redan nu göra vissa förberedelser för optimalt resultat. Gå in på vår hemsida och läs våra tips till dig som skall sälja din gård.

Kontakta också gärna någon av våra erfarna [Skogs- & Lantbruksspecialister](#) för en genomgång i god tid innan försäljningen. Vi garanterar att det är väl använd tid. www.danskebank.se

Ungskogen - en skogsfuture!

Några kända mäklare och värderare ger sin syn på hur fastighetsmarknaden ser ut just nu och deras tro om framtiden.

Karl Danielsson, VD på konsult- och mäklarfirmen AREAL, specialist på större egendomar. www.areal.se

Utbudet har sjunkit dramatiskt. Eftersom räntedopningen verkar fortsätta avvaktar säljarna, vilket

minskar utbudet ytterligare samtidigt som efterfrågan ökar. Därför tror vi på fortsatt höga priser på de bättre objekten. Det som betalas bäst är en "skogsfuture" - läs skogsmark med mycket ungskog. Där diskonterar köparen väsentligt högre virkespriser i framtiden! Vilket i så fall skulle vara ett trendbrott.

Ulf Weitze auktoriserad Skogs & Lantbruksvärderare på värderingsföretaget **Forum Fastighetsekonomi**. www.fforum.se

I Mälardalen har marknaden stabiliserats sedan i våras och är nu på väg upp. Prisnivån känns ändå bräcklig då den måste bygga på dagens extrem låga räntenivån. Snittpriserna ligger runt 500 kr/m³sk där Stockholmsområdet och Södermanland ligger högst och Uppland, Västmanland något lägre. Det ger en direktavkastning på låga 1,5 % i förhållande till fastighetspriset. En nivå som får ägare av hyresfastigheter att blekna.

Sverker Forsén Ägare till mäklar och konsultföretaget **Skogsmästarna** som verkar i norra Sverige. www.skogsmastarna.se

Det är helt klart så att marknaden är svagare med färre intressenter per objekt och prisskillnaden har

ökat mellan mindre och mer attraktiva fastigheter. I norr går det nu att köpa skogsmark som saknar "mjuka" värden till vettiga priser och som också ger en rimlig direktavkastning. Exempel är fastigheter med liten andel äldre skog, inga skönhetsvärden, dålig arrondering, etc. Men prisnivån hålls ändå uppe då utbudet på fastigheter minskat med ca 30 %.

ATT TÄNKA PÅ SOM SKOGSÄGARE

Gör en provdeklaration

Kanske ett tråkigt råd men har du haft stora intäkter eller kostnader under året så kan det vara mycket lönsamt att göra en översiktlig provdeklaration.

Det kan ju vara aktuellt att exempelvis:

- Ta ut på skogskonto
- Ta en kostnad som du ändå kommer att ha.
- Göra uttag från betalningsplan

Arbetet är ju inte bortkastat oberoende om det genererar beslut om åtgärd eller ej. Den tid du lägger ned nu har du igen i vår.

Gör skogskontouttag före årsskiftet

Insättningar på skogskonto väntar du med tills du gjort deklarationen i vår. Till dess har du pengarna på ditt gårdskonto eller transaktionskonto.

Skall du däremot ta ut pengar för att generera en intäkt så måste detta göras innan årsskiftet.

Vi har marknads högsta ränta på skogskontot!

Sedan LRF Konsult startade sin jämförelse på skogskontoräntor mellan olika banker har vi haft marknads högsta ränta. Varför missa detta? Självklart skall du flytta dina skogskontopengar till oss! Kontakta närmaste **Skogs & Lantbruksspecialist** på www.danskebank.se eller ring 0752-48 45 42

VINNARE I TÄVLINGEN

"SVERIGES DUKTIGASTE SKOGSANALYTIKER"

Nu har vi korat vinnarna i bankens svåra tävling på Skogs-ELMIA i juni. I tävlingen skulle man bedöma nivån på:

- Stockholmsbörsens OMX-index den 30 sept.
- Skogsmarkspriset i Götaland enligt Lantmäteriet hösten 2009.
- Barrmassapriset enligt FOEX den 30 sept.

Rätt svar blev:

- Börsindex: 281
- Markpris: 447 kr/m³sk
- Massapris: 721 USD/ton

Det var optimisterna som blev vinnare denna gång. I början på juni när ELMIA gick av stapeln såg mycket i vår omvärld nattsvalt ut. Börsen hade visserligen gått upp under våren men massapriserna stod och vacklade och skogsfastighetspriserna hade gått ned under våren. Sedan dess har börsen och massapriset stigit dramatiskt medan markpriserna legat still.

Intresset var fantastiskt och drygt 700 personer deltog i den krävande tävlingen och vi kan nu kora de tre som nästan prickat exakt på alla tre frågorna och vinner en lyxmiddag för två på finare restarurang.

Ett stort grattis till de tre vinnarna:

Magnus Hermelin, Wallnäs, Nykil, Östergötland
Henrik Hansson, Tveten, Brastad, Bohuslän
Richard Karlsson, Måreberg, Malmbäck, Småland

Danske Bank i Sverige är ett nätverk av sexton provinsbanker med gemensamma specialistenheter och administrativa enheter.

I nätverket av provinsbanker ingår Bohusbanken, Gävleborgs Provinsbank, Hallands Provinsbank, Jämtlands Provinsbank, Närkes Provinsbank, Skaraborgs Provinsbank, Skånes Provinsbank, Smålandsbanken, Sundsvallsbanken, Sörmlands Provinsbank, Upplandsbanken, Värmlands Provinsbank, Västerbottens Provinsbank, Västmanlands Provinsbank, Älvsborgs Provinsbank samt Östgöta Enskilda Bank.

MASSAMARKNADEN

Teemu Salonen Skogsindustrianalytiker på Investment Research, Danske Market Equities

Lägsta lagret på 10 år säkerställer prishöjningar

På kort sikt ser det mycket positivt för massapri- serna men om ett halvår indikerar future-marknaden en sänkning.

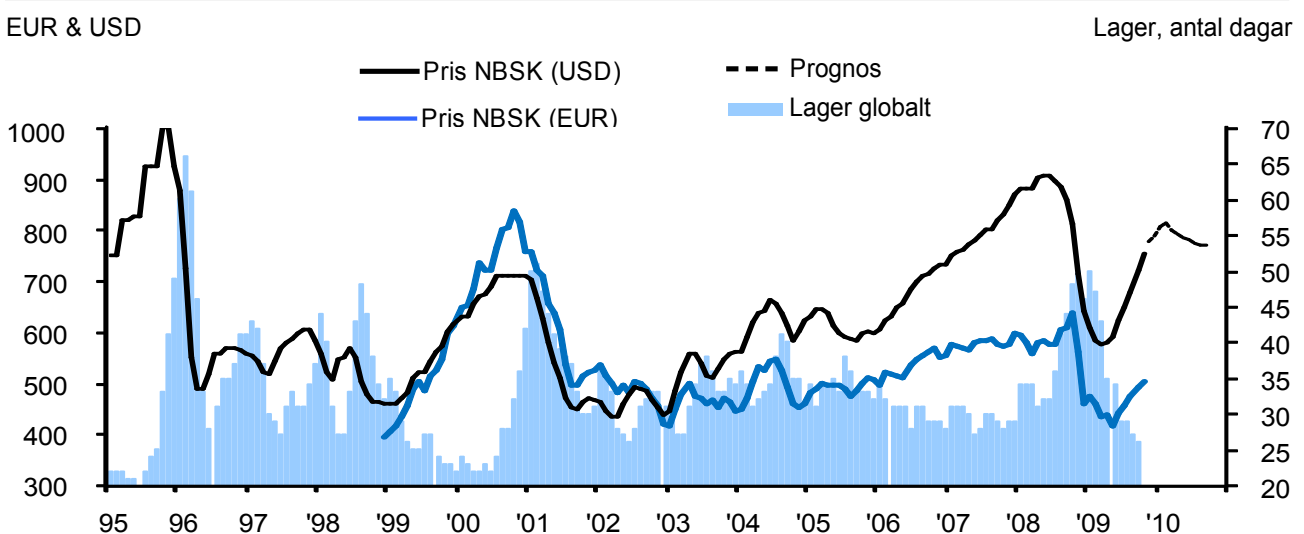
Barrmassaproducenterna annonserade senast en höjning på 40 USD/ton och november ser ut att bli den sjunde månaden i rad med massaprishöjningar i Europa. Prishöjningarna har möjliggjorts genom låga lagernivåer, minskad industrikapacitet i såväl USA som Europa kombinerat med den viktigaste faktorn, en mycket stor efterfrågan från Kina. Massalagret hos såväl producenter som konsumenter är nu på den lägsta nivån på 10 år!

Skall man lita på prissättningen för "massafutures" så kan vi räkna med att den bästa prishöjnings-

perioden har varit och att lägre priser väntar om hörnet inom det närmaste halvåret.

Prissänkningen på futures grundas säkert på att till- gången av massa i Europa ökat med hela 2 miljoner ton sedan september beroende på återstartade fa- brikerna. Samtidigt kör de Amerikanska bruken på max- produktion för att komma i åtnjutande av speciella biobränslebidrag som gäller fram till årsskiftet. Här finns naturligtvis en risk för att den Kinesiska mas- sahungern stillas. För återigen har vi sett den största årliga ökningen av massainporten till Kina med en ökning på ofattbara 108,5 % från sept 2008 till sept 2009. En period då övriga världen sett den värsta lågkonjunkturen sedan 1930-talet. Vad hade hänt med Europeisk skogsindustri om inte Kina funnits?

Lager av massa globalt samt pris på barrmassa (NBSK)

Danske Bank i Sverige är ett nätverk av femton provinsbanker med gemensamma specialistenheter och administrativa enheter.

I nätverket av provinsbanker ingår Bohusbanken, Gävleborgs Provinsbank, Hallands Provinsbank, Jämtlands Provinsbank, Närkes Provinsbank, Skaraborgs Provinsbank, Skånes Provinsbank, Smålandsbanken, Sundsvallsbanken, Sörmlands Provinsbank, Upplandsbanken, Värmlands Provinsbank, Västmanlands Provinsbank, Älvsborgs Provinsbank samt Östgöta Enskilda Bank.

RÄNTA OCH VALUTA

Bankens Sverigeekonom Roger Josefsson ger sin syn på ränte- och valutasituationen. <http://www.danskebank.dk/analyse>

Åtstramningen har inletts

Finansdepartement och centralbanker världen över antyder att

åtstramningen av den ekonomiska politiken nu inleds. I USA har flera av de akutbehandlande åtgärderna redan fasats ut, tex "miljöbilssubventionen", och skatterabatten för förstagångsköpare av hus, samt en del av de likviditetsstödande åtgärderna. Dessutom höjs allt fler röster för att en åtstramning av budgetunderskottet i USA och andra underskottsländer måste ske. Detta för att få ordning på de oerhört stora underskott som i förlängningen riskerar att driva den amerikanska staten bankrutt.

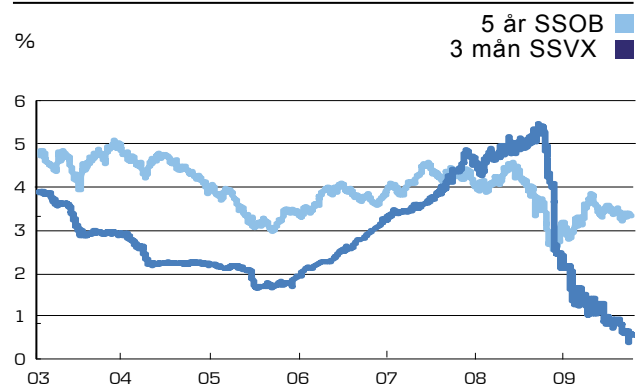
När nu efterfrågan och produktion börjar stabiliseras så är förhoppningen att kunna åtgärda bekymmersamma obalanser i bytesbalans- och budget under/-överskott mellan världens länder. Detta kan endast uppnås genom ökat sparande (och eventuellt stigande inflation) i underskottsländer och ökad konsumtion och investeringar i överskottsländer, som exempelvis Sverige. Detta innebär bland annat att kronan försvagas mot viktiga utvecklingsländers valutor som kinesiska Yuanen (CNY) och brasilianska Realen (BRL) men långsamt förstärks mot USD, GBP och EUR, bortsett från det brittiska pundet (GBP) är detta även vår prognos på kortare horisonter (3-12 månader). Vi höjer dock ett varningens finger för tillfälliga bakslag mot kronan, genom förnyad oro över de baltiska ekonomierna.

Våra riktkurser för kronan på 12 månaders sikt gentemot EUR är 9,60, USD är 6,62 och GBP är 12,00.

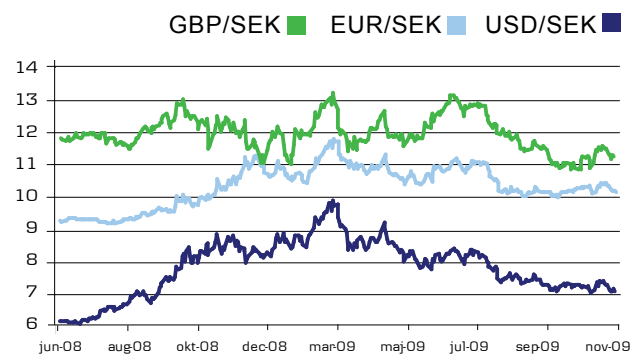
En starkt krona borde kunna hämma riktigt höga räntor i den räntehöjningsfas som vi i Sverige står inför. Det som ändå föranleder oss på Danske Bank att prognosera en utveckling där Riksbanken inleder höjningarna under hösten 2010 och förväntas

höja till 4% under 2012 - är den ökande kreditgivningen till hushållen och kraftigt stigande huspriserna. Denna utveckling går på tvärs mot fundamentala förklarings-faktorer och är tecken på en begynnande "fastighetsprisbubbla" även i Sverige.

Ränta

Valuta

Johan Freij
Affärsområdeschef
Skog och Lantbruk
Danske Bank i Sverige
Ansvarig utgivare
Telefon 0752-48 12 61

Jag tar gärna emot synpunkter och idéer från dig som läsare. Skicka dem till: johan.freij@danskebank.se